

санкцій на одіозну промосковську верхівку УПЦ МП і головного їхнього лобіста – экс-нардепа В. Новинського.

Як бачимо, кардинальні зміни післявоєнного релігійного поля в Україні, порівняно з довоєнним, будуть стосуватися, в першу чергу, українського православ'я. В середнє строковій перспективі можна прогнозувати максимальну мінімізацію суспільного авторитету УПЦ МП, що неминуче призведе до значного скорочення її вірних, отже відкине цю релігійну організацію з перших ролей на маргінес релігійного життя. Якщо держава послідовно буде здійснювати курс на викриття колаборантів в УПЦ МП та скасування її незаконних привілеїв, отриманих, зокрема, за часи влади Януковича, більшість вірних МП перейде до ПЦУ, а перед УПЦ невідворотно постане питання діалогу і формату співіснування з ПЦУ. Так чи інакше, під час війни, склалися умови для подолання розколу в українському православ'ї та постанови сильної помісної автокефальної Церкви, яка, в разі проведення виваженої політики, зможе подолати болісний конфлікт між громадянською та релігійною свідомістю в душах православних віруючих. Цей виклик стане для ПЦУ шансом бути впливовим та консолідуючим фактором в суспільному житті повоєнної України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пресреліз КМІС. Динаміка релігійної самоідентифікації населення України: результати телефонного опитування, проведеного 6-20.07.2022 р. URL : <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1129&page=5>
2. Пресреліз КМІС. Якою має бути політика влади щодо УПЦ(МП): результати телефонного опитування, проведеного 4-27.12.2022 р. URL : <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1165&page=2>
3. Перехід церковних громад до ПЦУ // <https://profilbaru.com/uk>
4. Скільки церков УПЦ МП перейшли до ПЦУ у 2023 році — дослідження Опендатабот <https://suspilne.media/440769-skilki-cerkov-upc-mp-perejsli-do-pcu-u-2023-roci-doslidzenna-opendatabot/>

Наталія Богданець-Білоskalенко,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури
Інституту педагогіки НАПН України

ТАНДЕМ-МЕТОД У КОНТЕКСТІ БАГАТОМОВНОЇ ОСВІТИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД

Входження України до європейської спільноти зумовлює реформування освітньої галузі, зокрема запровадження сучасної ефективної моделі багатомовної освіти в школах з мовами навчання національних меншин, яка

передбачає формування в учнів і учениць здатності компетентно послуговуватися декількома мовами, використовувати їх для спілкування та навчання; толерантно взаємодіяти в полікультурному суспільстві.

Успішне виконання цього завдання, з одного боку, сприятиме формуванню єдності громадянського суспільства в Україні, укріпленню позицій української мови як державної, збереженню та розвитку мов і культур корінних народів та національних меншин, з іншого – підвищить конкурентоспроможність українських громадян на міжнародному ринку праці, сприятиме ефективності їхньої самореалізації в умовах сучасного глобалізованого світі, необхідність якої, на жаль, зумовлена трагічними подіями – масштабною російською агресією та вимушеного масового переміщення українських громадян за кордон, зокрема в країни Західної Європи.

Формування багатомовності здобувачів освіти, потребує модернізації мовної освітньої галузі, активного залучення інноваційних особистісно-орієнтованих методів і технологій навчання мов, серед яких чільне місце займає тандем-метод (від англ. tandem – велосипед для двох чи трьох осіб), який передбачає автономне (самостійне) вивчення іншої мови і культури двома партнерами з різними рідними мовами, які працюють у парі, на основі безпосереднього занурення в мову під час спілкування.

Тандем-метод епізодично використовується в закладах загальної середньої освіти України на основі взаємодії із зарубіжними школами-партнерами, проте цей процес не набув ознак системності й цілеспрямованого використання; у вчителів недостатньо базової інформації щодо етапів проведення тандем-навчання, його форм, видів, прийомів. У наукових і методичних виданнях також обмаль практичних матеріалів для здійснення тандем-методу, що стримує його широке використання в практиці українських вчителів.

У процесі реалізації моделі багатомовної освіти було визначено, що тандем-метод має незаперечні переваги для формування багатомовної компетентності: навчання в тандемі уможливорює створення автентичних умов природного спілкування з носієм мови; підвищує мотивацію учнів/учениць до оволодіння іншою мовою та культурою, стимулює учня/ученицю до подальшого використання мови як засобу спілкування. Регулярність та систематичність комунікативної тандемної взаємодії значно покращує комунікативні навички партнерів.

Тандем-метод допомагає учню/учениці вибудувати індивідуальну траєкторію навчання з урахуванням власних потреб та інтересів, брати відповідальність за результати своєї діяльності, що сприяє розвитку автономності навчання та здатності навчатися впродовж життя.

Використання тандем-методу сприяє подоланню мовних та психологічних бар'єрів у спілкуванні з партнерами за рахунок відсутності жорсткого контролю викладача та низки прийомів, спрямованих на підтримку комунікації з партнером на кшталт уточнень, перепитування, формулювання ідеї іншими словами, використання засобів невербальної комунікації, заміни складних конструкцій простими тощо (розвиток компенсаторної компетентності). У

поєднанні зінформаційними та комунікаційними технологіями уможливорює розширення контактів, сприяє актуалізації багатомовного полікультурного віртуального середовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богданець-Білокаленко, Н., Фідкевич, О. Роль тандем-методу у формуванні багатомовності учнів і учениць закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2023, № 1 - С. 54-61.
2. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник. НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
3. Thomas, A., Kinast, E.-U., Schroll-Machl S. (Hrsg.). *Handbuch Interkulturelle Kommunikation und Kooperation. Band 1: Grundlagen und Praxisfelder*. Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht, 2003. 465 S.

Бодренкова І. О.,

к.н. з фв і с, доцент,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

innasport2009@gmail.com

Шепеленко Т. В.,

к.н. з фв і с, доцент,

Український державний університет залізничного транспорту,

shepelenko_tatyana@ukr.net

Акімова М. Є.,

викладач Харківського комп'ютерного фахового коледжу

m.e.akimova@gmail.com

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗАПОБІГАННЯ ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

В роботі розглядаються зміни у психологічному стані молоді під час війни, підкреслюються причини неспокійного стану, який може призвести до непоправних ризиків у ментальному здоров'ї, надаються практичні поради профілактики запобігання наслідків на психічному рівні, описуються техніки, методика, тести та практики фізичної культури, які допоможуть впоратися з психічними розладами.

Ключові слова: ментальне здоров'я, психічний стан, студентська молодь, фізична активність.

Abstract: The changes in the psychological state of young people in the war-time are examined, reasons of the uneasy state that can result in incorrigible risks in a mental health are underlined, practical advices of prophylaxis in prevention consequences are given at psychical level, simple technics, methodologies, tests and practices of physical